

Forfatter: Bille, Peder

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Bille, Peder (1565-08-31/1565-09-01)

Citation: Bille, Peder: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Bille, Peder (1565-08-31/1565-09-01)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)*, I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD, s. 692. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-006-shoot-L0007431460060570.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Halmstad, 31. August—1. September 1565.

Peder Bille og Sten Rosensparre til Mogens Gyldenstjerne.

Om Claus Rosenkrantz's Gods. Varberg er erobret af Svenskerne; de fleste, der var i Fæstningen, blev dræbt. Brevskrivelserne har næsten ingen Proviant og kan ikke faa Tropperne til at rykke ind i Sverrig, da de mangler Penge og Proviant. Om noget Skyts fra Elfsborg, om Daniel Rantzau, den franske Gesandt m. m. De sender et Brev fra Peder Skram. Yderligere Meddelelser om Varbergs Erobring.

J. H.

Vor gansske venlig helssen nu oc altid forssendt mett Vor Herre. Kære her Maaens, frænne oc synderlig gode ven, Gud alsom mettiste være altid met eder oc beuarre eder fran alt ont etc. Giuendis eder venlig at vede, thet vy fick eders skriffuelsse thenn 30. agussthj, vdj huelken vy for farre, at vor skriffuelsse er komen eder thil henne, oc ther hos thet breff, som vy fick fra konn. mat t suar paa vor skriffuelsse ¹⁾, som vy hans mat t haffde til skreffued om sallig Klaues Rossenkransses gos; saa ville vy rette vos effter same eders skriffuelsse, oc synnes oss thet saa got at værre. Som i skriffuer oc beffrøtter for Vaarbære, saa er thet alt bortthe thes vær, Gud bæred; thi Suensske fick thet i tisdages ²⁾ at morgen, som Hans Holck skriffuer, oc skulle bleffued meste partthen vdj s. 693hiel slaged, huad der jnne var. Nu siges her, at ther beff(!) mange thagen thil fange aff folcke; men thet første vy faa vider besked, hor thet seg ther om har begiffued, skal j faa vor skriffuelsse. Gud ved, thet var jcke vor skyl; vy har thit oc offtthe skreffued konn. mat t til, at hans mat t ville forsthercke thenne lille hoff 1), thi hand er saarre suag, men her korner alt lige mange; saa kand vy ther icke mer til gjøre etc. Kære her Maaens, som j skriffuer, at i beffrøtte, thet vel gaa vnderlig til, thi ther er mange, der kreffuer fran Liff land oc til Trunhiem, saa maa vy vel bekenne, at thet er vnner, at thet kand naa til; befføtte(!) vel, thet vel jcke længe vare, Gud hielp oss vel, som best kand, oc tuil vy jntted paa, at thet for sømes for thet, j skal eller kunne bestelle. Gud giffue, ther var man at thage vdaff, men j skal vede j sanhed, at her er saare ringe pruuane for honne oc saa got som jntted. Oc som j skriffuer, at ther skriffues lansaattene nu op, og Torbørn Bille kommer mett en iiii m, saa gaar thet alt ¹⁾ til, oc j vede, huad Suærig er for j land a vdj om somer dagen, men ther skal hielp jntted for sømes, thet mueligt.....

Kære her Maaens, som j skriffuer, at ther som mand kunne thaged en fordel jnd vdj finde land, tha var thet en bære at lide der nød end vdj vort eged, saa er hoffuen saare liden, som j sanhed skal beffindis, oc j skal vest tro, thi lader tom jcke saa førre, vden ti ved tøm pruuanne og vnsæting; thi ther som vy tom slegt til sagde, tha tro thi vos icke, for vy har thit saut tom for at skulle bekome baade penninge oc pruuianne, som oss oc har vært thil skreffuen oc giort for trøsting om, er dog langsomt fræm komen, synderlig met penninge, er stundom slæt vde bleffuen etc. Som j skriffuer, at naar vort folck korner til samem, vel thet jcke thienne, at thet længe kand holsses(!) s. 694til samem, saa giffue Gud, at thet var mand komen, at vy var naaged stærcke, hal part j mod then Suensskes hoff, skul j met Guds hielp spørre, vy jcke ville længe thøffue her, thet gick siden, huor Gud ville etc. Oc som j skriffuer, at vy jcke skulle for tencke eder eders skriffuelsse, ti j jcke ved legligheden, oc ther til met har j jcke thit tid thil at skriffue ett breff vd paa en tid, hues vy oc vel vede, oc haffde j thet jcke behoff at vnd skylle eder hos oss, thi vy vede vel, huad j oss thil skriffuer, er j en god menning etc. Som j oc skriffuer, at ther sænnes fler skiff vd at for stærcke flaaden met, Gud vnne tøm en god løcke etc. Oc som j oc skriffuer, atj har sændt en pincke aff stæd til Eisbor effter thenn karto oc slange, saa haffde vy trort(!), thj skiff skulle thaged tom met seg, der var; bedendis, at thenn skiper maa jcke bliffue for glomd, at hand maa ju nolle hus vdj thet Blaa torn paa en viij dagestid, som jcke ville thalle met oss 2) etc. Kære her Maaens, som j oc bemeller, atj har hørtt, at Daniel Ransso haffuer laded seg hørre, at hand har væred raades løs at giørre anslag mod finderne, huor lunne mand tom kunne giørre aff bræck, saa kan sked, at ther som jcke var komed vdj blan stunnem annen raad, en hand haffde for thaged, skulle thet en gaaed vnderligen til, en sket er; Gud har en flyet thet ber, en ther var til raad, som vy vider vel sige eder, en vy nu skriffue kunne, om Gud vel, vij findes. [Som] ¹⁾ j skriffuer om, at hand haffde sagt om thi penninge, Krestiern Munck har ned sæntt, oc om then kroto oc slange saa etc., saa hand penningene eller thet, thi var j packede, aldri; thet var oc jcke bestel, at skiffued, som Per Huedt fæl thil hørde, skulle thage thet sør met seg, thet vy aff ved, thj thet laa j Marstrns(!) haffn oc skøtte paa Eisbor; varre or er stunnem runne tis vær etc., oc duer jntted s. 695møged at skriffue vd aff etc. Kære her Maaens, vy forfarre, at thenn handel met thi Pumersske skal lit haffue paa seg, oc then fransosso legat ¹⁾ er jcke en kome aff Suærig. Gud sætte oss thj beste raad for etc. Kære her Maaens, som j skriffuer om thet folc, som Jøren oc Stenn Bille thil skeckes, oc j men, atti skulle haffue tøres bud til oss, saa har vy der til jntted fornemed, oc er oc langt her j mellom. Vy sænder eder oc et breff, som vy ret nu fick fran her Peder Skram ²⁾, huor vdj j kunne forfare, hues leglighed seg der begiffuer. Thet ser vnderlig vd, Gud kand dog gjøre, huad hans gode velle er. Her kom ret nu naagen kuinder fran Varbiære, thi siger, at meste partthenn af borgernne bleff vdj hielslagen, oc then sosske ³⁾(!) kappetin Humeltun ⁴⁾ bleff fangen; ti siger oc, at thenn Suensske mest fult folck der for. Vy vede nu jntted synderligt at skriffue vider, men bedendis, at vy maatte stæsse faa eders skriffuelsse, huor eder lider oc huor legligheden seg her nerre begiffuer. Vy skreff eder oc til naagen tid for leden siden, huad thalle her Laue ⁵⁾ oc Mansten ⁶⁾ haffde met hinn annen om then handel, j ved vel, oc har jengen suar ter om fran eder bekomed oc vede der for jcke, om same vor skriffuelsse kom eder til henne; j ville ter om skreffued vos et or til. Vy giør[r] altid gærne aff vaar ringe mackt, hues eder til tiænneste oc gode kand værre, oc velle [her]

mett nu oc altid haffue eder Gud alsom [metteste] beffalindis. Aff Halmstæd thenn 31. dag agu[sti anno domini mdlxv].

Peder [Bjlde].
Stt[enn Rossenspare].

s. 696 Kære her Maaens, vy thailed oc ret nu met Erick Pudebuscks om thet j m daller, som j skriffuer oss thil om; saa har hand sagt at ville sel met thet bud skriffue eder thil etc. Her kom oc ret nu en Tysck, som er reden fra thi Suensske i gaar, hand siger, at ther bleff meste partten aff borrene slagen oc knættene, oc bleff naagen aff Skotterne fangen, Gud boded, at thet icke kan lide, at mand kand faa folck til samens, at mand kunne drage hen til tøm. Gud befaller vy eder altid. Thenn første septæmbres etc.

(Bagpaa: Mærker af begge Seglene, Udskriften og Mogens Gyldenstjernes Paaskrift:)

Erlige och welbyurdige mannnd her Mogennns Gyldennstyernn tyll Sthiernnhollum riider, konng. matt s stadthollder y Kyøffuinghaffnn, wor kære frennde och sønnderlige guode wenn, wennligen tyll schreffuit.

Anamet ten 7. september 65 fra Per Bijlle.

(Mogens Gyldenstjernes Randbemærkninger:)

1) Om Warberig. At k. m. wylle sterke then lylle hob. 2) At ten skyper icke bliffuer forglemt.